

GOVERNMENT OF KERALA

Abstract

Prisons - Granting premature release to the prisoners in light of the Judgment dated 14.09.2022 of Hon'ble Supreme Court in Suo motu W.P(Crl)No.4/2021 (In Re: Policy Strategy for Grant of Bail) - Orders issued.

HOME (B) DEPARTMENT

G.O.(Ms)No.61/2026/HOME Dated,Thiruvananthapuram, 10-03-2026

Read 1. Order dated 14.09.2022 of Hon'ble Supreme Court in Suo motu W.P(Crl)No.4/2021.

2. G.O(Rt)No.586/2023/Home, Dated:06.03.2023

3. G.O(Ms)No.22/2024/Home, dated 20.01.2024

4. G.O(Rt)No.323/2024/Home, dated 29.01.2024

5. G.O(Rt)No.2465/2024/Home, dated 23.08.2024

6. Minutes of the State Level Committee meeting held on 15.03.2025

7. Letters No. WP1- 8368/2023/PrHQ, dated 26.03.2024, 24.10.2024, 21.12.2024, 12.08.2025 and 27.01.2026 of the Director General of Prisons and Correctional Services.

ORDER

The Hon'ble Supreme Court, in Suo Motu Writ Petition (Crl.) No. 4/2021 (In Re: Policy Strategy for Grant of Bail), has directed, as per the order read as 1st paper above, that remission of sentence may be granted, as a one-time measure, to convicts who have been sentenced to imprisonment for a term of up to 10 years, who are first-time offenders, and who have undergone at least half of their sentence.

2. In light of the directions of the Hon'ble Supreme Court, Government, as per the order read as 2nd paper above, constituted a Committee to formulate the guidelines to be followed for determining the eligible cases for granting remission to convicts who have been

sentenced to imprisonment for up to 10 years, who are first-time offenders, and who have undergone half of their sentence, as a one-time measure. As per the Government Order read as 3rd paper above, the Committee has formulated the guidelines for the said purpose .

3. A State Level Committee and a Sub-Committee to assist the State Level Committee were also constituted, as per the Government Orders read as the 4th and 5th papers above respectively, for examining the list of prisoners to be prepared by the Director General of Prisons & Correctional Services based on the prescribed guidelines and for identifying prisoners eligible for consideration of remission of sentence. On the basis of the recommendations submitted by the Sub-Committee, the State Level Committee, in its meeting held on 15.03.2025, decided to recommend the following four prisoners for premature release:

- 1) C.No.198/2022 Suresh S/o Krishnan, Central Prison & Correctional Home, Thavanur
- 2) C.No. 5291 Solomon S/o John, Central Prison & Correctional Home, Viyyur
- 3) C.No.532/17 Balan, Central Prison & Correctional Home, Kannur
- 4) C.No 4840 Prasannan, Central Prison & Correctional Home, Thiruvananthapuram

4. The Director General of Prisons & Correctional Services has reported that, in the interim, Government had granted premature release to C. No. 4840 Prasannan, based on the recommendation of the Jail Advisory Committee of Central Prison & Correctional Home, Thiruvananthapuram, held on 02.02.2024. It has also been reported that C. No. 532/17 Balan and C. No. 198/2022 Suresh S/o Krishnan have already completed their substantive sentence and are presently undergoing the default sentence in lieu of non-payment of fine.

5. Government have examined the matter in detail and are pleased to order the premature release of C.No.5291 Solomon S/o John, Central Prison & Correctional Home, Viyyur, by remitting his remaining period of substantive sentence in exercise the powers conferred by Article 161 of the constitution and subject to the conditions laid down in rule 470 of Kerala Prisons and Correctional Services Management Rules, 2014 and on the condition that the release shall be effected only on payment of

the fine, if any, or after undergoing the default sentence in lieu thereof.

(By order of the Governor)
BISHWANATH SINHA
ADDITIONAL CHIEF SECRETARY

Additional Chief Secretary to Hon'ble Governor, Raj
Bhavan, Thiruvananthapuram
The State Police Chief, Thiruvananthapuram.
The Director General of Prisons and Correctional Services,
Thiruvananthapuram (with case files)
Superintendent, Central Prison & Correctional Home, Viyyur,
General Administration (SC) Department
Law (Opinion E)Department
Information Officer, Web & New Media division, I&PRD
The Stock file.

Forwarded /By order

Signed by
Amina B
Section Officer
Date: 11-03-2026 10:56:33

175

രഹസ്യം

348 **കേരള സർക്കാർ**
മന്ത്രിസഭായോഗത്തിന്റെ നടപടിക്കുറിപ്പുകൾ

തീയതി : 02-03-2026

ഫയൽ നം. ബി1/193/2021/ആഭ്യന്തരം.

ഇനം നം: 3783

വിഷയം : ആഭ്യന്തര വകുപ്പ് - ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu WP(Cr) No.4/2021 (RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL) കേസിലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ തടവുകാർക്ക് ശിക്ഷയിൽ ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നത്.

തീരുമാനം : കുറിപ്പിലെ നിർദ്ദേശം അംഗീകരിച്ചു.

(ഒപ്പ്)
പിണറായി വിജയൻ
മുഖ്യമന്ത്രി
(ശരിപ്പകർപ്പ്)

ഡോ. എ. ജയതിലക്
ചീഫ് സെക്രട്ടറി

അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ആഭ്യന്തര വകുപ്പ്.

4/3/26.

347

കേരള സർക്കാർ
(ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ മന്ത്രിസഭ)
മന്ത്രിസഭാ യോഗത്തിനുള്ള കുറിപ്പ്

1. ഫയൽ നമ്പർ	ബി/193/2021/ആഭ്യന്തരം
2. വകുപ്പ്	ആഭ്യന്തര (ബി) വകുപ്പ്
3. വിഷയം	ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu WP(Crl) No. 4/2021 (RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL) കേസിലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ തടവുകാർക്ക് ശിക്ഷയിൽ ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നത്- സംബന്ധിച്ച്
4. മന്ത്രിസഭാ യോഗത്തിൽ സമർപ്പിക്കാനുള്ള മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ ഉത്തരവ് തീയതി	18.02.2026
5. (i) ഇത് സാമ്പത്തിക ബാധ്യതയുള്ളതാണോ ? (ii) ഇത് സാമ്പത്തിക ബാധ്യതയുള്ളതാണെങ്കിൽ ധനവകുപ്പിന്റെ അഭിപ്രായം മന്ത്രിസഭാ യോഗത്തിനുള്ള കുറിപ്പിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടോ ?	അല്ല ബാധകമല്ല
6. മറ്റേതെങ്കിലും വകുപ്പുമായി ആലോചിച്ചിട്ടുണ്ടോ; ഉണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ അഭിപ്രായം മന്ത്രിസഭാ യോഗത്തിനുള്ള കുറിപ്പിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുണ്ടോ ?	ഇല്ല
7. കുറിപ്പ് സമർപ്പിച്ച ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറിയുടെ പേര്	ശ്രീമതി സിന്ധു. റ്റി. എസ്
8. കുറിപ്പ് അംഗീകരിച്ച അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പേര്	ശ്രീ. ബിശ്വനാഥ് സിൻഹ
9. മന്ത്രിസഭയ്ക്കുള്ള കരട് കുറിപ്പ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി അംഗീകരിച്ച തീയതി	23.02.2026
10. കുറിപ്പ് അംഗീകരിച്ച ചീഫ് സെക്രട്ടറിയുടെ പേര്	ഡോ. എ. ജയതിലക്
11. മന്ത്രിസഭയ്ക്കുള്ള കരട് കുറിപ്പ് ചീഫ് സെക്രട്ടറി അംഗീകരിച്ച തീയതി	24.02.2026
12. കുറിപ്പ് അംഗീകരിച്ച മന്ത്രിയുടെ പേര്	ശ്രീ. പിണറായി വിജയൻ
13. മന്ത്രിസഭയ്ക്കുള്ള കരട് കുറിപ്പ് മന്ത്രി അംഗീകരിച്ച തീയതി	26.02.2026
14. കുറിപ്പിന്റെ പകർപ്പുകൾ സമർപ്പിച്ച തീയതി	27.02.2026
15. മന്ത്രിസഭാ യോഗം തീരുമാനമെടുത്ത തീയതി	
16. തീരുമാനം പുറപ്പെടുവിച്ച സർക്കാർ ഉത്തരവ് / കത്തിന്റെ നമ്പരം തീയതിയും	

മന്ത്രിസഭാ യോഗത്തിനുള്ള കുറിപ്പ്

ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu WP(Crl) No.4/2021 (RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL) കേസിലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ തടവുകാർക്ക് ശിക്ഷയിൽ ഇളവ് അനുവദിക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ചുള്ളതാണ് ഈ കുറിപ്പ്.

2. ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu Writ Petition (Crl) No. 4/2021 - IN RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL), കേസിലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം (Annexure) പത്ത് വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ ലഭിച്ച, ആദ്യമായി കുറ്റം ചെയ്തവരും (First-time offender), ശിക്ഷാ കാലാവധിയുടെ പകുതി പൂർത്തിയാക്കിയവരുമായ തടവുകാർക്ക് ഒരു ഒറ്റത്തവണ നടപടിയെന്ന നിലയിൽ ശിക്ഷാ ഇളവ് (Remission) നൽകാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി.

3. ബഹുമാനപ്പെട്ട സുപ്രീം കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പത്ത് വർഷം വരെ തടവ് ശിക്ഷ ലഭിച്ചവരും, ആദ്യമായി കുറ്റകൃത്യത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവരും ചെയ്തവരും, ശിക്ഷാ കാലാവധിയുടെ പകുതി പൂർത്തിയാക്കിയവരുമായ തടവുകാർക്ക് ഒരു ഒറ്റത്തവണ നടപടിയായി ശിക്ഷാ ഇളവ് നൽകുന്നതിന് അർഹരായവരെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി പുതിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നതിനായി 06.03.2023-ലെ G.O(Rt)No.586/2023/ആഭ്യന്തരം ഉത്തരവ് പ്രകാരം, സർക്കാർ താഴെ പറയുന്ന അംഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സമിതി രൂപീകരിച്ചു:

- (i) അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി, ആഭ്യന്തര- വിജിലൻസ് വകുപ്പ് - ചെയർമാൻ
- (ii) സെക്രട്ടറി, നിയമവകുപ്പ് - അംഗം
- (iii) ഡയറക്ടർ ജനറൽ, പ്രിസൺസ് & കറക്ഷണൽ സർവ്വീസസ് - അംഗം

മന്ത്രിസഭയുടെ അംഗീകാരത്തോടെ, സമിതി തയ്യാറാക്കിയ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെടുവിച്ച് കൊണ്ട് G.O(Ms)No.22/2024/ആഭ്യന്തരം, തീയതി 29.01.2024 പ്രകാരം ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചു. പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ ചുവടെ പറയും പ്രകാരമാണ്.

I. Eligibility Criteria :Prisoners satisfying all the conditions mentioned below will be eligible for special remission

a. Persons who have been sentenced upto 10 years imprisonment

b. He must be a first time offender

c. He must have undergone half the sentence (50% of the total sentence excluding remission) as on 01.07.2023.

II. Ineligible categories of prisoners

- i. Persons involved in sexual assault in any form against women and children.
- ii. Persons who are convicted and sentenced by Courts of other States.
- iii. Persons who are foreigners.
- iv. Those cases in which the Court expressly declares that the prisoner shall not be granted special remission or amnesty.
- v. Persons convicted in offences relating to POCSO cases.
- vi. Offences under section 326A and B of Indian Penal Code (voluntarily causing grievous hurt by use of acids, throwing or attempting to throw acids).
- vii. Convicts involved in terrorist activities or persons convicted under Terrorist and Disruptive Activities (Prevention) Act, 1987 (TADA), The Prevention of Terrorism Act, 2002 (POTA), Unlawful Activities (Prevention) Act, 1967 (UAPA), The Explosive Substances Act, 1908, The National Security Act, 1980 (NSA), Official Secrets Act, 1923, Anti-Hijacking Act, 2016
- viii. Prisoners convicted for counterfeiting currency notes (FICN) - cases under section 489 (A to E) of Indian Penal Code
- ix. Prisoners convicted for the offence of human trafficking and Immoral Traffic (Prevention) Act, 1956
- x. Prisoners convicted under Prevention of Money Laundering Act, 2002, Foreign Exchange Management Act, 1999 (FEMA), Black Money (Undisclosed Foreign Income and Assets) and Imposition of Tax Act, 2015
- xi. Prisoners convicted under the Narcotic Drugs and Psychotropic Substances Act, 1985 (NDPS)

xii. *Prisoners convicted under the Weapons of Mass Destruction and their Delivery Systems (Prohibition of Unlawful Activities), Act, 2005*

xiii. *Prisoners convicted under the Prevention of Corruption Act, 1988*

xiv. *Prisoners convicted for offences against the State (Chapter-VI of IPC)*

4. തുടർന്ന്, പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഡയറക്ടർ ജനറൽ, പ്രിസൺസ് & കറക്ഷണൽ സർവ്വീസസ് തയ്യാറാക്കിയ തടവുകാരുടെ പട്ടിക പരിശോധിച്ച് ശിക്ഷാ ഇളവിന് അർഹരായവരെ കണ്ടെത്തുന്നതിനായി 29.01.2024-ലെ G.O(Rt)No.323/2024/ആഭ്യന്തരം ഉത്തരവ് പ്രകാരം, ആഭ്യന്തര വകുപ്പ് അഡീഷണൽ ചീഫ് സെക്രട്ടറി ചെയർമാനായും, നിയമ വകുപ്പ് സെക്രട്ടറി, ഡയറക്ടർ ജനറൽ, പ്രിസൺസ് & കറക്ഷണൽ സർവ്വീസസ് എന്നിവർ അംഗങ്ങളായും ഒരു സംസ്ഥാനതല സമിതി (State Level Committee) രൂപീകരിച്ചു. സംസ്ഥാനതല സമിതിയെ സഹായിക്കുന്നതിനായി അഡീഷണൽ ലോ സെക്രട്ടറി ചെയർമാനായും, ആഭ്യന്തര വകുപ്പ് ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി/ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി കൺവീനറായും, ഡി.ഐ.ജി (സൗത്ത് സോൺ) അംഗമായുള്ള ഒരു ഉപസമിതിയും (Sub-committee) രൂപീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

5. 09.09.2024, 06.12.2024 എന്നീ തീയതികളിൽ ഉപസമിതി യോഗം ചേർന്ന, അകാലവിടുതലിന് അർഹതയുണ്ടെന്ന് കണ്ടെത്തിയ 14 അന്തേവാസികളുടെ കേസുകൾ പരിശോധിക്കുകയും, താഴെ പറയുന്ന 5 അന്തേവാസികൾക്ക് അകാല വിടുതൽ ശിപാർശ ചെയ്യുകയും ചെയ്തു:

1. സി.നം 3551 റിനീഷ് കുമാർ, ഓപ്പൺ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോം, നെടുങ്കാൽത്തേരി
2. സി.നം 3600 സുനിൽ കുമാർ, ഓപ്പൺ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോം, നെടുങ്കാൽത്തേരി
3. സി.നം 912 ഹക്കീം, ഓപ്പൺ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോം, ചീമേനി.
4. സി.നം 198/2022 സുരേഷ്, സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോം, തവന്തൂർ.
5. സി.നം 5291 സോളമൻ, സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോം, വില്യൂർ.

6. സി.നം 3551 റിനീഷ് കമാർ, സി.നം 3600 സുനിൽ കമാർ, സി.നം 912 ഹക്കീം എന്നിവർ ശിക്ഷാ കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കി നേരത്തെ തന്നെ മോചിതരായതിനാൽ, കണ്ണൂർ സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോമിലെ സി.നം 532/17 ബാലൻ, തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോമിലെ സി.നം 4840 പ്രസന്നൻ എന്നിവർ പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ പ്രകാരം അകാല വിടുതലിന് അർഹരാണെന്ന് സമിതി കണ്ടെത്തി ഇവർക്കെതിരെയുള്ള പോലീസ്, പ്രൊബേഷൻ റിപ്പോർട്ടുകൾ പ്രതികൂലമായതിനാലാണ് ഉപസമിതി ഇവരുടെ വിടുതലിന് മുൻപ് ശിപാർശ ചെയ്യാതിരുന്നത്. എന്നാൽ, ജയിൽവാസത്തിനിടയിൽ ക്രമസമാധാന പ്രശ്നങ്ങളൊന്നും ഇവർക്കെതിരെ റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടാത്ത സാഹചര്യത്തിൽ, സി.നം 198/22 സുരേഷ്, സി.നം 5291 സോളമൻ എന്നിവർക്ക് പുറമെ സി.നം 532/17 ബാലൻ, സി.നം 4840 പ്രസന്നൻ എന്നീ രണ്ട് അന്തേവാസികളെക്കൂടി അകാല വിടുതലിനായി ശിപാർശ ചെയ്യാൻ ഉപസമിതി തീരുമാനിച്ചു.

7. ഈ വിഷയം പരിശോധിച്ച് വരവെ 02.02.2024 തീയതിയിൽ തിരുവനന്തപുരം സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോമിൽ കൂടിയ ജയിൽ ഉപദേശകസമിതിയുടെ ശിപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, 15/07/2025-ലെ സ.ഉ(കൈ)നം.125/2025/ആഭ്യന്തരം ഉത്തരവ് പ്രകാരം സി.നം 4840 പ്രസന്നന് അകാല വിടുതൽ അനുവദിക്കുകയുണ്ടായി.

8. കുറ്റവാളികളുടെ മേൽ ചുമത്തുന്ന പിഴ ശിക്ഷ (fine sentence) സംബന്ധിച്ച് *Bilkis Yakub Rasool Vs Union of India, MANU/SC/0025/2024* നമ്പർ കേസിലെ ഉത്തരവിൽ ബഹു. സുപ്രീംകോടതിയുടെ നിരീക്ഷണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിയമവകുപ്പ് താഴെപ്പറയുന്ന അഭിപ്രായം ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്:

" Bilkis Yakub Rasool Vs. Union of India, MANU/SC/0025/2024 എന്ന കേസിൽ അകാല വിടുതലിനായി പരിഗണിക്കുന്ന തടവുകാർക്ക് ശിക്ഷയോടൊപ്പം ഫൈൻ കൂടി വിധിച്ചിട്ടുള്ളതാണെങ്കിൽ ഫൈൻ ഒട്ടക്കീയത് സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ കൂടി പരിശോധിക്കേണ്ടതാണെന്ന് വിധിക്കുകയുണ്ടായി. ആയത് ഭരണവകുപ്പ് ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടതാണ്.

ബിൽക്കിസ് യാക്കൂബ്, കേസിൽ ബഹു. സുപ്രീംകോടതി പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവിലെ 54-ാം ഖണ്ഡികയിൽ പിഴയ്ക്കു പകരമുള്ള ശിക്ഷ സംബന്ധിച്ച കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട് ഖണ്ഡിക 54 -3 ൽ " the sentence of imprisonment awarded to a person for committing an offence is distinct than the imprisonment ordered to be undergone on default of payment of fine. The latter is not a substantive sentence for commission of offence but is in the nature of penalty for default in payment of fine" എന്ന് വ്യക്തമാക്കുന്നു. സമാനമായ മറ്റൊരു കേസിൽ നിയമവകുപ്പ് തന്ന ഉപദേശത്തിൽ ഇത് വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്

9. തടവുകാർ പിഴത്തുക അടയ്ക്കുന്നത് സംബന്ധിച്ച വ്യക്തത വരുത്തുവാൻ ജയിൽ ഉപദേശക സമിതിയുടെ ശുപാർശകളിൽ മന്ത്രിസഭായോഗം കൈക്കൊണ്ട തീരുമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, മേൽപ്പറഞ്ഞ തടവുകാരുടെ കാര്യത്തിലും ഇത് ബാധകമായതിനാൽ, വ്യക്തത വരുത്താൻ ഡയറക്ടർ ജനറൽ, പ്രിസൺസ് & കറക്ഷണൽ സർവീസസിനോട് ആവശ്യപ്പെട്ടിരുന്നു. മേലേപ്പറഞ്ഞ 3 തടവുകാരും അവർക്ക് ചുമത്തപ്പെട്ട പിഴത്തുക അടച്ചിട്ടില്ലെന്നും, പ്രൊബേഷൻ ഓഫീസറുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സി.നം 5291 സോളമനും, സി.നമ്പർ 198/22 സുരേഷിനും പിഴ അടയ്ക്കാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലെന്നും സി.നം 532/17 ബാലൻ തന്റെ യഥാർത്ഥ ശിക്ഷാ കാലാവധി ഇതിനോടകം പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും, നിലവിൽ പിഴ ഒടുക്കാത്തതിന് ശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു വരികയാണെന്നും ഡയറക്ടർ ജനറൽ പ്രിസൺസ് & കറക്ഷണൽ സർവീസസ് റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

10. ഈ വിഷയം 18.02.2026 തീയതിയിലെ മന്ത്രിസഭായോഗം പരിഗണിക്കുകയും ഇന്നം നം.3708 പ്രകാരം, " ഇക്കാര്യം ഒരിക്കൽ കൂടി വിശദമായി പരിശോധിച്ച ശേഷം പുതുക്കിയ കുറിപ്പുകൾ മന്ത്രിസഭായോഗം മുന്പാകെ കൊണ്ടുവരേണ്ടതാണ് " എന്ന് തീരുമാനിക്കുകയുണ്ടായി.

11. ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu WP(Crl) No.4/2021 (Re: Policy strategy for grant of bail) കേസിലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വീകരിച്ച ഉപസമിതി ശിപാർശ ചെയ്തവരിൽ സി.നം. 532/17 ബാലൻ യഥാർത്ഥ ശിക്ഷ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും നിലവിൽ പിഴ ഒടുക്കാത്തതിന് ശിക്ഷ അനുഭവിച്ച് വരികയാണെന്നും 13.02.2027 തീയതിയിലാണ് പിഴ ശിക്ഷ പൂർത്തിയാക്കി ജയിൽമോചിതനാകേണ്ടതെന്നും ജയിൽവകുപ്പ് മേധാവി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്. തവന്തൂർ സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോമിലെ 12.09.2025 തീയതിയിലെ ജയിൽ ഉപദേശക സമിതി അകാലവിടുതലിന് ശിപാർശ ചെയ്യപ്പെട്ടവരിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ ഉപസമിതി ശിപാർശ ചെയ്ത സി.നം.198/22 സുരേഷ് ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും എന്നാൽ ഈ അന്വേഷണത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ശിക്ഷ 22.11.2025 തീയതിയിൽ പൂർത്തിയാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നും പിഴത്തുക അടയ്ക്കാനുള്ള സാമ്പത്തിക ശേഷിയില്ലാത്തതിനാൽ നിലവിൽ പിഴയ്ക്ക് പകരമുള്ള ശിക്ഷ അനുഭവിച്ച് വരികയാണെന്നും 22.11.2027 തീയതിയിലാണ് പിഴശിക്ഷ അവസാനിക്കുന്നതെന്നും ജയിൽവകുപ്പ് മേധാവി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തിട്ടുണ്ട് ഉപസമിതി ശിപാർശ ചെയ്ത സി.നം. 5291 സോളമന്റെ പോലീസ് റിപ്പോർട്ട് പ്രതികൂലമാണെങ്കിലും പ്രൊബേഷൻ റിപ്പോർട്ട് അകാലവിടുതലിന് അനുകൂലമാണ്.

12. ഈ വിഷയം വിശദമായി പരിശോധിച്ച ശേഷം പുതുക്കിയ കുറിപ്പുകൾ മന്ത്രിസഭായോഗം മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരാൻ 18.02.2026 തീയതിയിലെ മന്ത്രിസഭായോഗം നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി.

തീരുമാനിക്കേണ്ട വിഷയം

ബഹു. സുപ്രീം കോടതിയുടെ Suo motu WP(Crl) No.4/2021 (RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL) ലെ 14.09.2022 തീയതിയിലെ ഉത്തരവിലെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം രൂപീകരിച്ച ഉപസമിതിയുടെ ശിപാർശ പരിഗണിച്ച്, ഭരണഘടനയുടെ 161-ാം അനുച്ഛേദം പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന അധികാരങ്ങൾ വിനിയോഗിച്ചു, 2014 ലെ കേരള പ്രിസണുകളും സംശുദ്ധീകരണ സാമ്പാർഗീകരണ സേവനങ്ങളും (നിർവ്വഹണം)

ചട്ടങ്ങളിലെ ചട്ടം 470 ലെ നിബന്ധനകൾക്ക് വിധേയമായും ശിക്ഷിക്കപ്പെട്ട പിഴ അടച്ചു കഴിഞ്ഞു മാത്രമോ അല്ലെങ്കിൽ പിഴയ്ക്കു പകരമുള്ള ശിക്ഷ അനുഭവിച്ചു കഴിഞ്ഞു മാത്രമോ ആയിരിക്കും വിടുതൽ എന്ന് വ്യക്തമാക്കിക്കൊണ്ടും, (യഥാർത്ഥ ശിക്ഷ പൂർത്തിയാക്കി നിലവിൽ പിഴ ഒടുക്കാത്തതിന് ശിക്ഷ അനുഭവിക്കുന്ന സി.നം. 532/17 ബാലൻ, സി.നം. 198/22 സുരേഷ് S/o കൃഷ്ണൻ എന്നിവരെ ഒഴിവാക്കി) വിയ്യൂർ സെൻട്രൽ പ്രിസൺ & കറക്ഷണൽ ഹോമിലെ അന്തേവാസിയാ യ സി.നം.5291 സോളമന്റെ ശേഷിക്കുന്ന പ്രധാന ശിക്ഷാകാലയളവ് (period of substantive sentence) ഇളവ് ചെയ്ത് അകാലവിടുതൽ അനുവദിക്കുന്നതിന് ബഹു. ഗവർണ്ണർക്ക് ഉപദേശം നൽകാമോ ?

S U P R E M E C O U R T O F I N D I A
R E C O R D O F P R O C E E D I N G S

S U O M O T O W R I T P E T I T I O N (C R L) N o . 4 / 2 0 2 1

IN RE: POLICY STRATEGY FOR GRANT OF BAIL

(MR. GAURAV AGRAWAL, ADV. IS AMICUS CURIAE)

WITH
MA 764/2022 in CrI.A. No. 491/2022 (II)
([FOR DIRECTIONS])W.P.(CrI.) No. 170/2022 (X)
(FOR ADMISSION and IA No.65665/2022-GRANT OF BAIL)

Date : 14-09-2022 These matters were called on for hearing today.

CORAM : HON'BLE MR. JUSTICE SANJAY KISHAN KAUL
HON'BLE MR. JUSTICE ABHAY S. OKA

By Courts Motion

Mr. Gaurav Agrawal, Adv. (NALSA) (A.C)

For Petitioner(s) Mr. Mohd. Irshad Hanif, AOR
Mr. Aarif Ali, Adv.
Mr. Rizwan Ahmad, Adv.
Mr. Mujahid Ahmad, Adv.
Mr. Pankaj Tiwari, Adv.
Mr. Mohd. Aslam, Adv.
Mr. Shisir Raj, Adv.
Mr. Ahmed Parvez, Adv.Mr. Rishi Malhotra, AOR
Mr. Jaydip Pat, Adv.For Respondent(s) Ms. Garima Prasad, AAG
Mr. Ajay Vikram Singh, AOR
Ms. Priyanka Singh, Adv.
Mr. Sharjeel Ahmad, Adv.
Ms. Pranjali Goel, Adv.
Mr. Sarvesh Singh Baghel, AOR
Ms. Vanya Gupta, Adv.

Mr. Nikhil Goel, AOR

Signature Not Verified

Digitally signed by
RASHMI DYSANT
Date: 2022.09.17
13:31:39 IST
Reason: —

Mr. Basavaprabhu S. Patil, Sr. Adv.
Mr. Raghavendra S. Srivatsa, AOR
Mr. Rahat Bansal, Adv.
Mr. Likhi Chand Bonsle, Adv.
Ms. Komal Mundhra, Adv.

Mr. Partha Sil, AOR
Mr. Tavish B. Prasad, Adv.

Mr. V. Balachandran, Adv.
Mr. Siddharth Naidu, Adv.
M/S. KSN & Co., AOR

Ms. Uttara Babbar, AOR

Mr. Manish Kumar, AOR

Mr. Tapesh Kumar Singh, AOR
Mr. Aditya Pratap Singh, Adv.
Mr. Sukant Vikram, Adv.

Mr. Sahil Tagotra, AOR
Mr. Abhishek Pandey, Adv.
Mr. Abhivyakti Banerjee, Adv.

Mr. Divyakant Lahoti, AOR
Mr. Parikshit Ahuja, Adv.
Ms. Praveena Bisht, Adv.
Ms. Vindhya Mehra, Adv.
Ms. Madhur Jhavar, Adv.
Mr. KARTik Lahoti, Adv.

Mr. Sumeer Sodhi, AOR
Mr. Gaurav Arora, Adv.

Mr. P. I. Jose, AOR
Mr. Jenis Francis, Adv.

Mr. Sameer Abhyankar, AOR
Ms. Vani Vandana Chhetri, Adv.
Mr. Abhinav Mishra, Adv.
Ms. Nishi Sangtani, Adv.
Ms. Yeshi Rinchhen, Adv.

Mr. Avneesh Arputham, Adv.
Ms. Anuradha Arputham, Adv.
Mr. Praveen Kr. Singh, Adv.
M/S. Arputham Aruna And Co, AOR

Mr. Sharan Thakur, Adv.
Mr. Mahesh Thakur, AOR
Mr. Siddharth Thakur, Adv.
Ms. Vipasha Singh, Adv.

Mr. Ajay Kanojjiya, Adv.
Ms. Shivani, Adv.
Mr. Bishwendra Singh, Adv.
Mr. Mustafa Sajad, Adv.

Mr. Jayant Sud, ASG
Mr. Piyush Beriwal, Adv.
Mr. Gurmeet Singh Makker, AOR

Mr. Aravindh S., AOR
Mr. Aabas B., Adv.

Mr. Kedar Nath Tripathy, AOR

Ms. Vanshaja Shukla, AOR
Ms. Rachna Gandhi, Adv.
Mr. Sajal Singhai, Adv.

Mr. Abhimanyu Tewari, AOR
Ms. Eliza Bar, Adv.

Mr. Shekhar Raj Sharma, Dy. AG
Mr. Paras Dutta, Adv.
Dr. Monika Gusain, AOR

Mr. Prashant Shrikant Kenjale, AOR

Mr. Sanjai Kumar Pathak, AOR
Mrs. Shashi Pathak, Adv.

Mr. Kanhaiya Singhal, AOR

Mr. Hariprasad, Sr. Adv.
Mr. V. K. Biju, AOR
Ms. Swathi H. Prasad, Adv.
Ms. Ria Sachthey, Adv.
Mr. Chetanya Singh, Adv.
Mr. Amlendu Kumar Akhilesh Kumar Jha, Adv.
Dr. Ranjeet Bharti, Adv.
Ms. Rubina Jawed, Adv.

Mr. Mukesh K. Giri, AOR

Mr. Gopal Jha, AOR
Mr. Baijnath Patel, Adv.

Mr. Arjun Garg, AOR
Mr. Shobhit Jain, Adv.
Mr. Aakash Nandolia, Adv.
Ms. Sagun Srivastava, Adv.

Mr. Sibho Sankar Mishra, AOR
Mr. Debabrata Dash, Adv.

Mr. Niranjan Sahu, Adv.
Mr. Rajesh Kumar Nayak, Adv.
Mr. Umakant Mishra, Adv.

Mr. Kanhaiya Singhal, Adv.
Ms. Vani Singhal, Adv.
Ms. Priyanka, Adv.
Mr. Chetan Bhardwaj, Adv.

Mrs. K. Enatoli Sema, Adv.
Mr. Amit Kumar Singh, Adv.
Ms. Limayinla Jamir, Adv.
Ms. Chubalemla Chang, Adv.

Mr. Ajay Pal, AOR
Mr. Mayank Dahiya, Adv.

Mr. Siddharath Dharmadhikari, Adv.
Mr. Aaditya A. Pande, AOR
Mr. Bharat Bagla, Adv.

Mr. Avijit Mani Tripathi, AOR
Mr. T. K. Nayak, Adv.
Ms. Shaurya Sahay, Adv.

UPON hearing the counsel the Court made the following
O R D E R

SUGGESTIONS FOR EFFECTUATING THE PROVISIONS RELATING TO
PLEA BARGAINING/ COMPOUNDING/PROBATION OF OFFENDERS ACT

On perusing the detailed and comprehensive suggestions submitted to us by the three Amici Curiae viz. Gaurav Agrawal, Liz Mathew and Mr. Devansh A. Mohta, Advocate, after discussion with Mr. K. M. Nataraj, ASG in respect of the aspect of disposal of criminal cases by resorting to the triple method of plea bargaining, compounding of offences and under the Probation of Offenders Act, 1958, we would like to make a beginning in terms of the suggestions made which are as under:-

"3.1 As a pilot case, one Court each of Ld. Judicial Magistrate 1st Class, Ld. ACJM or CJM, and Court of Sessions in each district may be selected.

3.2 The said courts may identify cases pending at pre-trial stage, or evidence stage and where the accused is charge sheeted / charged with offence(s) with a maximum sentence of 7 years' imprisonment. The Ld. Court would exclude cases mentioned in Section 265A Cr.P.C., namely offences notified by the Central Government vide notification dated 11.07.2006 or offences committed against women or child/ children less than 14 years.'

3.3 The identified cases can thereafter be posted on a working Saturday or any other day which is suitable to the court with notice to the Public Prosecutor, complainant and the accused. The said notice would indicate that the court proposes to consider disposing of those cases under Chapter XXIA of Cr.P.C. plea bargaining, Probation of Offenders Act, 1958 or compounding i.e. Section 320 Cr.P.C. The notice will also indicate that the accused/complainant would be entitled to avail legal aid and details of the District Legal Services Authority would be made available in the said notice. It would also be made clear that the accused has to remain present with his/ her advocate and the complainant may also remain present with his/her advocate.

3.4 The Public Prosecutor would be required to ascertain the criminal antecedents of the accused. Only cases of first time offenders would be taken up.

3.5 On the date fixed, the court can inform the accused of the provisions of plea bargaining. The Court can also persuade the parties to compound the offence (if the offences are compoundable). The Court can also inform the accused of the benefits of Probation of Offenders Act, 1958. The services of panel lawyers from District Legal Services Authority would also be made available to the accused/ Complainant.

3.6 The Court may give time to the accused/complainant to think over the matter and give another date.

3.7 In cases where the under trial is in judicial custody, the trial court may explain to the accused and the learned counsel appearing for the accused to explore the possibility of plea bargaining or

compounding or benefit of Probation of Offenders Act. The accused can be given time to consider the matter. The services of panel lawyers of District Legal Services Authority can also be made available. For this purpose, a list of such accused can be furnished to the Secretary, DLSA to depute the panel lawyers of sufficient seniority to explain the provisions to the accused, who are in custody.

3.8 It is suggested that a brief training session may also be organised for the Ld. Judicial Officers in the Judicial Academies.

3.9 A timeline of 4 months may be fixed to carry out this exercise namely:-

- i) Training of Judicial Officers & Identification of cases - 1 month
- ii) Notice to the parties - 1 month
- iii) Consideration of the matter - 2 months"

We accordingly issue directions in the aforesaid terms to the Registrars of each High Court who may depute a Nodal Officer of the rank of the Registrar in each of the Courts to carry out the monitoring of the same.

We, however, consider it appropriate at this stage to put two caveats:-

(a) Instead of prescribing only one Court in each District, as specified in clause 3.1 above, we leave it to the administrative side of the High Court to prescribe such number of Courts as may be considered practical by each of the High Court.

(b) In matters where time bound schedule has been laid down by the High Courts or Supreme Court of India, that schedule should not be disturbed so as to avoid delay in those cases.

We may also add that Directors of the different Judicial Academies to carry out training to effectuate the aforesaid either through virtual mode or physical as may be feasible.

UNDER TRIAL REVIEW COMMITTEES

Mr. Gaurav Agrawal points out that a consolidated data has been prepared of the under trials who were covered by the Judgment of this Court dated 24.4.2015 and 31.10.2017 in the case of *In re-inhuman conditions in 1382 Prisons*. A timeline was laid down for the meeting of under Trial Review Committees (UTRCs) and implementation of recommendations of the said Committee. A campaign for the release of prisoners by the Under Trial Review Committee to commemorate the 75th Independence Day in India by NALSA was also carried out.

The total number of persons identified as such under trials recommended by UTRCs is 47618 out of total of 74107 under trials and in pursuance to the campaign, 24789 has been released. The suggestions thus states that urgent steps should be taken so that at least 47618 cases are dealt with.

To facilitate the aforesaid, it has been prayed that all District Legal Services Authorities (DLSAs) may be directed to ensure that the bail applications in remaining cases are filed expeditiously in any event within 15 days and the learned Trial Courts may be directed to dispose of the bail applications within 15 days.

In order to give some more time before the action to be taken, we grant 30 days instead of 15 days for the bail

applications to be filed by the DLSAs and specify that the Trial Courts would also make an endeavor to dispose of the bail applications within 3 weeks. NALSA will thereafter give a report to this Court in 10 weeks.

Learned ASG submits that he has discussed this matter with Government in terms of the paragraph 27 of our Order dated 05th August, 2022 and an endeavor can be worked out with the cooperation of all the State Governments as law and order is a State subject.

We expect all the State Governments to fully cooperate as the crowding of the jails is a problem permeating the country as a whole, more or less.

SUGGESTIONS WHERE THE CONVICTS ARE UNDERGOING FIXED TERMS SENTENCES AND ARE IN JAIL

In this behalf the following suggestions have been made:-

- "6.1 The following mechanism can be adopted as one-time measure to convicts who have been convicted for sentence of imprisonment for 10 years' or less and have no other criminal antecedent.
- 6.2 The High Court along with the High Court Legal Services Authority can make a list of cases with the following details:
- i) Offences for which a convict has been sentenced and sentence imposed;
 - ii) Sentence undergone by the convict;
- 6.3 If the convict is in jail and has undergone 40% of the sentence, his case can be taken up by the District Legal Services Authority. The District Legal Services Authority, through a lawyer of sufficient seniority, can counsel the accused that if he is willing to accept his guilt, request can be made to the High Court to reduce the sentence or for releasing the convict on probation of good conduct for the remainder of the

125

sentence. It should be clearly disclosed that the said acceptance of guilt is only for the purposes of closing the matter and in case the High Court is not inclined to accept the plea, then the matter would be considered by the High Court on its own merits and his plea would not come in the way of hearing of the appeal on merits.

- 6.4 The District Legal Services Authority would also facilitate the interaction of the convict with his lawyer so that an informed decision is taken by the convict.
- 6.5 If the accused is willing to accept the plea and make an application to the High Court, then the list of such accused should be forwarded to the Director General of Police to ascertain the criminal antecedent of the convict.
- 6.6 Such plea bargaining at post-conviction level would not be available to such offences which are notified by the Central Government/ State Government. The said plea bargaining will not be available where the law provides for a minimum sentence to be undergone by the accused, for example under the NDPS Act or UAPA Act similar such Acts (State Law/ Central Law)]"

Learned counsel having taken us through the suggestions, we give our imprimatur to the same and direct the State Governments and Legal Services Authorities to act in tandem to implement these suggestions and give a report to this Court a week before the next date to the Amicus Curiae who would thereafter submit the summarised version of the report.

REMISSION OF SENTENCE FOR CONVICTS UNDERGOING FIXED TERMS SENTENCES

The suggestions made are as under:-

- "7.1 There are convicts in jails who are undergoing fixed term sentences. In such cases where the convict has been sentenced upto 10 years' imprisonment and is a first time offender and has undergone half the sentence, the State Government can consider whether the

remaining sentence can be commuted under Section 432 Cr.P.C. as a one time measure. The State Government can obviously provide certain exceptions where this benefit would not be available to the convicts (especially heinous crimes rape, dowry death, kidnapping, PC Act, POCSO, NDPS, etc.). The State Government can impose conditions of good conduct upon the convict. In this regard, the provisions of Model Prison Manual, 2016, especially the Chapter XX dealing with 'premature release' can be considered by the State Government, which lays down broad parameters for dealing with such cases. The Model Prison Manual was drafted by a very high Committee, including the officers of the Central Government, State Government, NALSA, NHRC and also the Civil Society and is a fairly progressive document, aimed at standardising prison administration throughout the country. Chapter XX of Model Prison Manual is enclosed as Annexure A2.

7.2 Infact, the Government of India had issued a letter dated 10.06.2022 for grant of special remission to prisoners as part of celebrations of Azadi Ka Amrit Mahotsav. Copy of the letter issued by Government of India dated 10.06.2022 is annexed as Annexure A3.

7.3 It was pointed out during meeting with Home Ministry officials that each State Governments can take a decision regarding further benefits which can be conferred on the convicts which may go beyond the above policy so that on the next date i.e. 26.01.2023, larger number of convicts can be benefitted."

It is pointed to us that in the letter dated 10.6.2022 referred to aforesaid, the benchmark has been fixed as two third of the completed sentence but then we are of the view that 50% completed sentence would sub-serve the purpose and

individual States will be taking their own call even qua the category of prisoners to whom the benefit can be given and not necessarily confined to the guidelines annexed to the letter dated 10.6.2022.

The cases of life convicts in jail whose appeals are pending before the High Court will be considered tomorrow.

List tomorrow i.e. 15th September, 2022.

(RASHMI DHYANI PANT)
COURT MASTER

(POONAM VAID)
COURT MASTER